

BARNE- OG FAMILIEDEP		SAKS. AR.
ARKIVNR:	330 00	
1. JAN 2005		
SAKSBEH.	SIGN.	
SAKSNR:	2004/04169 - 456	

UFD		
07 JAN. 2005		
SAKSNR.	16	008

Universitetet
i Stavanger

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Deres ref.: 200309912/KSH

Vår ref.: 04/3816.3/ILA/lø/bt

Stavanger, 6. januar 2005

HØRINGSNOTAT OM NY BARNEHAGELOV

Vi viser til brev fra Det kongelige Barne- og familiedepartement datert 9.11.04 vedrørende høringsnotat om Ny barnehagelov. Videre viser vi til brev fra UFD datert 10.12.04 der høringsinstansene blir bedt om å sende uttalelsen til UFD og ikke BFD.

Vi oversender med dette vår høringsuttalelse og beklager at vårt svar er noe sein i forhold til UFDs framskyndete frist.

8.3 KOMMUNENS ANSVAR SOM BARNEHAGEMYNDIGHET

Barne- familiedepartementet sler i høringsutkastet (s. 51) at et av regjeringens hovedmål er

"å styrke kommunens rolle som lokal barnehagemyndighet for å sikre et helhetlig barnehage tilbud som er av god kvalitet og som er tilpasset lokale forhold og behov".

Departementet ønsker å synliggjøre dette i lovteksten. I § 8 heter det derfor

"Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal sikre at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regler".

Vi finner denne formuleringen lite dekkende for den rolle kommunen skal ha i forhold til å sikre ikke bare teknisk og økonomisk kvalitet, men også pedagogisk kvalitet i barnehagen. Rammeplan for barnehager er utgangspunkt for beskrivelse av pedagogisk kvalitet. Den nevnes ikke i lovteksten .

Forslag: Lovteksten i §8 bør inneholde en formulering av kommunens ansvar for den pedagogiske kvaliteten.

8.4 FYLKESMANNENS ANSVAR

Fylkesmannen skal i følge lovforslaget føre tilsyn med hvordan kommunene utøver sitt ansvar som barnehagemyndighet. Vår erfaring som en utdanningsinstitusjon med studenter i mange barnehager tilsier at behovet for å bli sett av noen utenfra fortsatt er tilstede. I andre land bygger man opp evalueringsordninger der den enkelte barnehage med jevne mellomrom gjennomgår en ekstern evaluering. Dette har vi ikke, så vidt vi kjenner til, planer om i Norge. Men det er fortsatt behov for at den enkelte barnehage blir sett av en utenforstående faginstans. Derfor er det behov for at fylkesmannen fører tilsyn med den enkelte barnehage.

Forslag: Fylkesmannens rolle som tilsyn opprettholdes.

9.1 GODKJENNING AV BARNEHAGER

Arealnormen (9.1.5)

Dagens barnehagelov inneholder i dag en norm for barns lekeareal inne og for størrelsen på utearealet (§12). Normen er i forslaget til ny lov foreslått fjernet, og det overlates til den enkelte kommune å foreta vurdering av lekearealets størrelse ut fra lokale forhold og behov.

Vi vet at mange kommuner har en anstrengt økonomi. Vi ser muligheten for at kostnader kan komme til å veie tyngre enn behov for lekearealet for barna når den enkelte barnehageeier skal vurdere størrelsen på lekearealet.

Forskning viser at vi får stadig flere motorisk usikre barn og barn som er fysisk svake. Dette påvirker igjen barnas sosiale nettverk og selvbilde, og kan få negative konsekvenser for læring og psykisk helse. Fedme, som en konsekvens av et fysisk inaktivt liv, er økende blant barn. Dette gir grunnlag for helseproblemer seinere i livet.

Barn trenger et minimum av areal for å kunne utfolde seg i leken. De oppholder seg inntil 45 timer ukentlig i barnehagene. Arealnormene i den gamle loven må opprettholdes.

Forslag: Arealnormen opprettholdes og omtales i §10

11.2 STYRER/DAGLIG LEDER

Vi er enige med Barne- og familiedepartementet i at

"Personalets stabilitet er av stor betydning for barnehagens kvalitet og organisasjonens mulighet for å arbeide systematisk og langsiktig med kvalitetsutvikling (s. 81).

Vi vet også at stabilitet påvirkes av trivsel, av en følelse av å mestre arbeidet og å gjøre et kvalitativt godt arbeid. Lederens rolle er her sentral. Dette gjelder på alle arbeidsplasser. For å skape en kvalitativt god barnehage, er det viktig at barnehagelederen har kunnskap om førskolebarnet, relasjoner mellom førskolebarnet og nære omsorgspersoner og om planlegging og utvikling av barnehager. Førskolelærerutdanningen er den eneste utdanning som gir en slik kunnskap. Ved tilsetning i stilling som styrer må førskolelærerutdanningen vurderes sammen med andre faktorer som for eksempel administrative og strategiske evner.

Kommuneøkonomien er så stram i mange kommuner at det kan føre til press på å tilsette styrere med lavere kompetanse for å spare penger, dersom det er mulighet til å gjøre dette. Å kreve at de ansatte har en utdanning som er tilpasset den jobben de har, er den beste måten å sikre kvaliteten som både arbeidsgruppen, departementet, utdanningsinstitusjonene og brukerne av barnehagene etterspør.

Vi støtter alternativ B i §18 Ledelse.

11.3 BARNEHAGENS ØVRIGE PERSONALE

Dagens lov stiller bare krav til at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Vi er enige i arbeidsgruppens vurdering om at alle som arbeider i barnehage ideelt sett skal ha formell kompetanse innen pedagogikk, estetiske fag eller andre områder som kan bidra til et godt miljø for omsorg og læring.

Dagens barnehagelov inneholder også en norm for pedagogiske bemanning. Departementet bør om synspunkter på om denne kan fjernes. Vi mener at denne normeringen bør bli stående i den nye barnehageloven.

Å gi barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter er sentrale i både den gamle og den nye lov (§1). Norge har pr. i dag en lavere pedagogbemanning i barnehagen enn land det er naturlig å sammenligne oss med. Dersom normen skal endres, så bør den gjøres strengere, ikke åpne for muligheten til at det skal være enda flere barn pr. ansatt.

Uten nærmere presiseringer åpner begrepene *tilstrekkelig og hensiktsmessig* brukt i forhold til pedagognorm opp for ulike tolkninger. Disse tolkningene skal gjøres av den enkelte politiker, med eller uten kunnskap om små barns behov for samspill og nærhet, og med barnehageeiers økonomiske situasjon som bakteppe. Dette kan føre til at vi får flere barn pr. pedagog enn vi har i dag.

Foreldrene betaler dyrt for at barna skal få et pedagogisk tilbud og for at de selv skal kunne forholde seg til og søke råd hos voksne som har en høgskoleutdanning som er rettet direkte mot barn. Førskolelærerutdanningen er unik i så måte, og det er også derfor Barnevernet i en årrekke har brukt barnehageplasser som forbyggende tiltak for sine klienter. Forsvinner ansatte med denne utdanningen, vil det bli mindre trygt for foreldrene å ha sine barn i barnehagen, og de vil miste den verdifulle foreldresamtalen med kyndige fagfolk. Barnehagen vil heller ikke kunne brukes som forbyggende tiltak dersom spisskompetansen til førskolelærerne forsvinner.

Forslag: Bemanningsnormen videreføres (alternativ B)

Vi støtter alternativ A i §19 Barnehagens øvrige personale

Med hilsen

Ivar Langen *(sign.)*
rektor

Inger Østensjø
Inger Østensjø
universitetsdirektør

Saksbehandler: Birgitte Tysdal
Telefon: 51 83 45 71